

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Libellium exercitorum spiritualium - Cod. Ettenheim-Münster 373

[S.l.], [Anfang 18. Jahrh.]

[Text]

[urn:nbn:de:bsz:31-133176](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-133176)

Libellus Exercitiorum Spiritualium

Ad acquirendam, conservandamque
internam pacem

1. Stude alterius potius facere voluntate, quam tuam.
2. Elige semper minus, quam plus haberes.
3. Quare semper inferiorem locum, et omnibus subesse.
4. Opta semper, et ora, ut voluntas Dei integre in te fiat.

Cuulier S. I. in Can. sp. p. 2.

Exercitium ad somnum se conferentis,
pro felici morte R. P. Gasparis
Druzicki S. I.

1. Decumbe in lecto veluti ego non surrecturus.
2. Tobi Mundos, rebusque eius paledic.
3. Testamentum spirituale ratifica.
4. S. Eucharistia Sacramentum, et Extremam Unctionem spirituatim sume.
5. Elicias breviter actus, quos in morte velles elicere.

Credo, Spero, amo super omnia! Dolce ex amore tui:
condono manib; inimicis meis omnia. Fiat voluntas
tua! Desidero videre te p.

Cultus S. V. Mariae pro felici morte.

Quotidie S. Virginem peculiari vultu venerare, et
quodrescung eam salutas, cum reflectione, et affectu
profer illa verba: Sancta Maria Mater Dei, ora
pro nobis peccat. nunc et in hora mortis nostrae.

Nullum hunc Matris Dei esse solatio in morte, proba-
vit P. Joannes à Campis Montensis, Desipara devo-
tissim; eius enim Rosarium perpetuoolvebat
manib; eius officium quotidie cum s. Psalmis,
qui litteris S. eius Nominis respondent, recitabat;
singulis sabbatis ad Novitios, cum quib; diu ha-
bitavit, se conferabat, eiq; historiam aliquam
de Desipara narrabat. Ille ergo sub morte in
sueti letitia perfusus, Patri cuidam dixit. Opi-
opes Pater mi, quantum in morte afferat solati-
um, Desiparam singulari studio coluisse!
Annuae Colleg. Tornae. ibi.

Pro Felici morte

Scriptum esse noveris: Qui intelligit super-
egenam, et pauperem, in die mala liberabitur.

Admirus. C. 40. Vnde 1° peculiariter esto addi²,
Etus studio disponendi moribundos; non patietur
enim D^{ns} male mori eum, qui alijs ad bene morien²,
dum profuit. V Memor sis quotidie animam
in Curgatorio existentium peculiar². Et 8° un²
ge orationem pro agonizantibus, ex quorum mo²
mento pendet aternitas, et qui sunt auxili²
subtrahiorum egentissimi.

Ut serves religiosam Paupertatem

- 1° Cogita, Religiosus Professum nec proprium habe²,
re posse, nec propri² esse capaxem, unde nec
testari potest, cum sit actus Proprietatis.
- 2° Statuta est pena in Jure Can. Cap. Monachi. con²,
tra Religiosos, qui post mortem, habuisse aliquid
propri² deprehendantur.
- 3° Nomine Propri², intelligi non solum Dominium,
sed et us², et possessio² independentem a Superis²,
vis confessa.
- 4° Dubia est ad minimum salus eorum Religiosorum,
qui multa superflua, unius Vectoris oneraris cur²,
rui vix sufficientia, et interdum prebiosa, coactos²,
vant, detinent, et tandem post mortem relin²,
quunt, quamvis ea cum licentia Superioris eoa²

cervaverint, et detrauerint.

5. Concilium Trid. Sess. 21. c. de Regul. decernit, ut
Supellex Religiosorum statui Paupertatis, quam pro
sufficiat, sit conveniens, nihilq; in ea superfluum
sit.

6. Non potest licite Superior Religiosus, immo nec
ipsa Communitas religiosa, et si habeat Dominium
Honorum, dare licentiam Subdito, seu particu-
lari Religioso ad superflua, quia non potest contra
venire Concilio.

7. Nec licite, nec valide potest Superior Religiosus
dare facultatem Subdito ad superflua, quia est
solum administrator tam Honorum temporalium
Religionis, quam eorum, quae aliunde obveniunt
Subdito.

8. Nunquid decet Servum Christi: qui n̄ habuit, ubi
Caput reclinaret, et qui nudus in Cruce mortuus
est: onus dum superfluis mori?

Memoranda Aeterna.

Hanc post preces, aut Meditationem te ip-
sum alloquere hisce, aut similibus verbis: Com-
mittes aliquando Religiose te immenso eter-
nitatis Mari: ah quomodo pro tanta mari-
gatione providisti, et provides tibi?

Post Meditationem,

3

Quo fit de Passione Christi, Orationes sequentes
recita: 1.º Dñe Iesu qui passus, & O Mater dñe
ne per vitam et mortem, 3.º Anima Christi. 4.º
Antequam surgas, memorare, quae immediate supra
de Obitu fuisse, ut es magis de ad exercitia
Prebatis disponas.

Ut solvendus Sensus de Praedestinatione
hominis ad vitam eternam occurrens.

Si tibi cogitatio suboritur, an nomen tuum scriptum sit
in libro vitae, es quod multi vocati, et pauci electi sint,
es n' omnis qui dicit Dñe Dñe, intraturus sit in Regnum
Caelorum, ne formes ex hac cogitatione duo extrema
ad infernum ducentia, nempe extrema Presumptionis,
et extremam desperationis, sed temperanda est illo Effatus:
Si non es praedestinatus, fac ut praedestineris,
et enitere, ita vivere, ut caelesti habitationi
congruas. videtur prolatum a S. Augustino, funda-
tum in Doctrina S. Petri, r. c. 1. Fratres salagite,
ut per bona opera certa vestram Vocationem, et
Electionem faciatis. Et hoc est: Fac ut praede-
stineris. Exumpe igitur hunc actum devotionis.

O DEUS! o Bonitas! o Dignitas amoris! da
to, quod sum reprobus: dato, quod te non sum amaturus
in eternum, hoc ipso per totam vitam meam amabo
te, et ex amore tui serviam tibi. Si homines mur-
dari eò etiam titulis inhiant, et adherent visis
in rebus temporalibus, quia illis non sunt frui-
turi post mortem; quanto magis ego fruar te in
vita, si te non sum fruiturus post mortem? caream
caelo, et dato, quod carebo te in caelo, hoc ipso nolo
te carere in terra, ne sum tibi miser, et ibi, et
hic, ne sum ante tempus insolens; quicquid sit tandem,
committo tibi, et iudicis tuis, mihi sufficit, ita
adhaerere tibi, ut non dimittam te, quãndiu
fuero.

Quod Religiosus non nimis fidat
Statui suo.

S. Hieronimi Sententia est: Non Hierosolymis
vixisse, sed Hierosolymis bene vixisse laudabile
est. Non ideo impeccabilis redditus est, quia
in religione positus est.

1. Est Religiò Caelum, sed in Caelo deliquit iudicium
libiter Angelus.
2. Est Religiò Paradisus, sed et in Paradiso primi Paren-
tes innocentia obliquaverunt.
3. Est Religiò Caelus Apostolorum, sed et in hoc caelu præ-
varicatus est Judas.

7. Habebur Clausura; Sed et eam Fur inferna, 4
his suffodere potest.

8. Cœrcet a malo ipsa vestis religiosa; Sed in ea,
nisi adsit timor Dei, et custodia sui, filum
Prædestinationis præsciendi potest.

Exercitium evadendi penas Purgatorij.

1. Si adversarijs tuis omnes offensas ex corde dimiseris,
nec penas eorum ullas desideraveris, dicente Domino:
Dimittite, et dimittetur vobis.
2. Si quicquid tibi in religione occurrat molesti, patiare tu
lertis, Religijs enim lentus Martyrium est; per Martyrium
ante vitatur Purgatorium.
3. Si Christo Dño pape specialiter addictus fueris, eiusq;
dolores recogitaveris; qui enim dolet cum Christo hinc, non
dolet ubi.
4. Si omnia opera tua satisfactoria animabus Purgatorij
inscripseris; contrahitq; enim iste misericordia non po-
tate pati misericordiam.
5. Si Sacramento Penitentia et Eucharistia exacte
usus fueris.
6. Si actus amoris DEI, et Contritionis frequenter
elicueris.

4. Si Indulgentijs exacte usq[ue] fueris. Profone hoc
omnia cum Dei auxilio. A ora —
O eterne DEUS hic ure, hic seca, modo in Purga
torio, et multo magis in eternum parcas. O San
guis DEI! restingue flammam, quae debentur
mibi: O Mater DEI mei! ne obliviscaris post
mortem Clientis tui.

Pater et Ave p[er] Et: Anima Christi p[er].

Imitatio Christi

1. Est in abnegatione tui ipsius.
2. In portanda Cruce omnium aduersitatum.
3. In vera Spiritus paupertate, castitate, obediencia p[er].

Ad gratia Vocationis religiosae dignae
observandam Praxis.

Tanti est coram DEO gratia vocationis religiosae,
ut merito gratia gratiarum dici possit, ad quam
dignae observandam haec possunt religiosi subser
uire praxes.

1. Non tantum ipsam vocationem religiosam plurimi
estimare, et amare; sed et omnia connexa cum illa,
nempe omnia praescripta a religione, quamvis videan
tur exigua.
2. Paratum esse ad omnia ardua, molestaq[ue] toleranda pro

vocatione, et cum Vocatione.

5

3. Derovere seipsum Religioni in mancipium ac iumen
tum, cum omnibus obligationibus Mancipio, ac Jumen
to competentibus.

4. Ex amore vocationis religiosam Vestem religiosam
eposculari, quolibet induitur, exiiturg.

5. Ex Actis Sandonis: Si Sacerdotes: unam de pu
tate, quam offeras ad agendas Deo gratias pro
vocatione; ad impletandam perseverantiam in
ea, et ad satisfaciendum pro ingratitudine circa
illam.

6. Pretiosissime Dei Parenti, et Angelis Custodi
specialiter addictum esse.

7. Ex amore Vocationis in quolibet Sacro tempore
Communiois vota renovare.

8. Quolibet pulsus datur ad salutandam B. V. nempe
mane, meridie et Vesperis, ex amore vocationis vo
ta renovare: ad illa quidem Verba: Angelus Do
mini, Votum angelicæ castitatis. Ad illa: Ecce
ancilla Domini, Votum Obedientie. Ad illa: Verbu
caro factum est: Votum Paupertatis.

9. In Litanijs de omnibus Sanctis, ad illa Verba: Ut
nos in tuo Sancto servitio confortare et conservare
digneris. pectus tundere, donumq' perseverantia in

in Religione expetere, tali enim transfone, si fiat ex
animo, roborantur dona DEI.

Defuncti, in Purgatorio existentes, ut
irvandi per Rosarium,

Narrat Albertus Castellanus. lib. De Rosario,
historiam quandam, quae tempore S. Dominici
contigit de abscisso nimirum alienius Solutae capite,
quod emori non poterat, usquequo sua Virgo Dei
peccata confessum fuisset, quae vivens Rosarium
S. Virginis Deipara orare coepisset. Narravitq;
inter alia eiusdem abscissum caput et hoc:

Quod viventes suis defunctis amicis magnam
prestare opem possent, si eos post fata in
Austriacae fraternitatem Rosarii inscribi facerent
i. casu quo inscripti non fuissent in vivis: sed
eorum loco consuetas preces persolverent; Un-
de Defuncti omnium bonorum operum Austri-
acae fraternitatis participes efficierentur.

Ad exactam Disciplinam observantiam
ut accendari

1. Considera, quanta sit honestas, utilitas, et suavitas
exacti Servitij Divini, non solum coram Deo, et
Conscientia propria, sed etiam coram externis.

2. Quanta Sine erga DEUM Fiducia?
3. Quanta Pax mentis?
4. Quanta Securitas in vita?
5. Quanta in morte?
6. Quanta Communitatis edificatio?
7. Quanta gratiarum, benedictionum, protectionisq; divine assiduitas?
8. Quanta eterna beatitudinis certitudo?

Ut sancte vivas in locatione tua, ita cum
Animo tuo ratiocinare.

1. Si quis te confunderet, cui optime velles, quamnam ratione in religione vivere deberet, quid illi suaderes? hoc ergo suade, et persuade tibi, ne dicatur tibi: Qui alium doces, tui tuisum non doces?
2. Si Mors nunc ingrueret tibi, qualem in religione vitam vixisse velles, qualem vixisse nolles? Nunc ergo dum tempus est, et quantum potest non nobis illam elige, istam negliges.
3. Si iam in Iudicio DEI staturus esses, qualem vitam vixisse velles? qualem tibi apud Iudicem, et Assessores eius profuturam, et qualem obfuturam censes? hanc ergo relinque, istam delige.
4. Quid a te factum voles, quando in Purgatorij Flam.

mis ardebis? quid factum voles, quando ad conspectum
dignissimi omni amore Dei venies beatificatus? Peni-
tebit te, tanto bono, tanta dignitati, DEO, tam ab-
iecte servivisse. Quid factum voles inter tot millia
perfectissimum Dei servorum constitutus? Hoc, si sa-
pis, nunc facito.

Causae frivola, quae a perfecta vitae studio
in religione remorantur.

1. Horror difficultatum vincendi sese.
2. Horror vigilandi super se.
3. Metus privandi se levibus solatijs.
4. Metus displicendi alijs similibus tibi in neglecta vita.
5. Metus linguarum invidentium, et carpentium, quod
te illis non aequumodes.

Hae est familia, vide an tibi in articulo mortis, et
coram Iudice DEO, sint suffraganea? quid respon-
debis Christo dicenti: Hae ne tanti erant, ut me,
qui tanta tibi feci, his postponeres?

Fons omnis perfectionis Domine, qui dedisti
Velle, da et perficere.

Sicut sapias Christum passum ante oculos,
et qualem obiectum tuae confusiois, et imperfectionis.

1. Christus vilissime estimatur, ac venditur; tu autem

tem appetiari cupis.

- 2. Christus ad pedes Juda iacet, tu inimicos sequeris.
- 3. Christus ratione Doctrina examinatur, et traduci-
tur; tu talentatq ab omnibus suberi vis.
- 4. Christus usq ad sudorem sanguineum orat; tu tam
acediose.
- 5. Christus falsa testimonia, et iniquas accusatio-
nes sustinet; tu nec verade te vis audire.
- 6. Christus opprobrijs saturatur: tu vis honoribz, et esti-
mationibz cumulari.
- 7. Christus flagella subit: tu autem religiose in-
paciens es disciplinas.
- 8. Christus in spinis: tu vis esse in commoditatibus
omnimodis.
- 9. Corpus Christi unum vulnus, et ulcus: tu non vis
ullam violentiam, et afflictionem corpori tuo inferre.
- 10. Christo velantur scuti: immodestia tua aperit tuos.
- 11. Szig felle, et aceto potatur; tu cibos, et potus sa-
pidos quaris.

Confundere ad haec oia, et ad ad alia, qua passus
JESUS tuis opponit. Tolle illa ex animo tuo.

Christo passus speculum omnium Virtutum re-
ligiosarum, quem sepius devote intueri.

1. Tradatur, et conculetur ad instar Vermis. Barrabae

- post ponitur; inter latrones suspenditur: quanta humilitas!
2. Vestibus exspoliatur; moriens non scilicet, ubi caput reclinet: quanta paupertas!
 3. Allegatus multis calumpnijs, in materia castitatis neque per malitia ab ullo arguitur: quanta puritas!
 4. Obediens usque ad mortem: quanta Obedientia!
 5. Osculatur Judam; pro Crucifixoribus orat: quantum eius inimicorum amor!
 6. Tacet usque ad admirationem Pilati: quantum Silentium!
 7. Sub Cruce fatiscit: quanto labor pro gloria Dei!
 8. Conciliat Herodem Pilato: quanta amoris Sobrietas!
 9. Vigilat tota nocte; pendet in cruce, conspuo, colapriatus, spinis coronatus, clavis affixus, mortitur: quanta mortificatio!

Vide ergo hoc Exemplar, quod monstrat est tibi in modo, et te conforma illi.

Intuere Christum Dominum passum
 tanquam Obiectum, quod abstergit, quietat,
 et dulcorat omnes amaritudines in quacumque
 occasione et circumstantia Servitij
 divini tibi occurrentes.

1. Gravis est tibi Severitas et Disciplina Religiosa!
 dulcorat illam tibi Christo Flagellis, spinis, clavis suis.

2. Graves sunt Linguae, infamationes, falsa delatio, 8
 nes, suspiciones. dulcorat illas tibi Christus iactis in
 se blasphemis, falsis accusationibus, detractionibus,
 calumniis irrisivibus.
3. Graves sunt Superiores? dulcorat illos tibi Christus
 sua Damnatione per Annam, Cepham, Pilatum &
 nunquid hi non graves illi fuerunt?
4. Graves tibi cibi male cocti, insulsi, viles, insufficien-
 tes? dulcorat illos tibi Christus Felle et aceto suo
 Iuse india, cui solus conveniat lalia, Christo, an
 tibi? hoc expende, et omnia gravia abhinc sint
 tibi pro Christo levia, et dulcia.

Obligatio tendendi ad vitam spiritualis per
 fectionem in Religioso. Cuius rationes variae.

1. Certum est, quod in via Dei non proficere, sit deficiere;
 non progredi sit regredi, non tendere ad perfectionem
 sit retrocedere. Conveniunt in hoc SS. Patres.
2. Certum est, Religiosum sub peccato mortali teneri
 tendere ad perfectionem. Doctrina haec est communis
 Theologorum cum S. Thoma 2. 2. q. 187. art. 4. et 5.
 Nam status Religiosus est status perfectionis acqui-
 rendae, seu via ad perfectionem; sicut ergo sub mort.
 Religiosus tenetur esse Religiosus, ita sub mortali tenetur

tendere ad perfectionem. Deinde quia Religiosus
non tendens ad perfectionem committit peccatum
Simulationis, mendacii, et hypocrisis in materia
gravi; Statq; enim Religiosus promittit omnibus, et o-
stenit sanctitatis, et perfectionis curam, ideoq; habet
Reverentiam apud omnes, etiam summi status homines,
et privilegia in omni Jure maxima. Si igitur taliter
se haberet Religiosus, certe non esset immunis à peccato
imposturae in re gravi.

3.º Etiam esse videtur, quod Religiosus peccaret mor-
taliter contra praeceptum tendendum ad perfectio-
nem, si effluenter esset resolutus, non nisi ea servare,
ad quae servanda obligatur sub mortali; reliqua vero
venialiter solum, aut sub nullo praecepto obligantia,
paratus esset observare, docent in gravissimi Theolo-
gi; Quamvis enim talis resolutio in se ipso spectata non
sit mortalis, ratione tamen periculi proximi incidendi
in mortale, et illud ipsum animi Decretum est mor-
tale. Qui spernit modica, paulatim decidet, et
des. 19.

4.º Praeterea Religiosus tenetur sub mortali taliter
vivere, ut non sit graviter suae Religioni pernitiosus,
inducendo alios Religiosos suo exemplo ad nimis
relaxatam regulam, perturbandoq; suam Religio-
nem, ita ut valde expediat suae Religioni, eum ex-
pellere. Haec autem damna inferret Religiosus ha-

beas supradictam resolutionem, seu animi decretum:
si enim nunquam vellet serrare silentium, nec orare,
nec modeste incedere, et ingrederetur omnium reli-
giorum cubricula, et similia Religionis Statuta trans-
gredere, eo quod singula haec ad culpam non obli-
gent, absq' dubio graviter perturbaret totam Religio-
nem, sed in eo statu constitueret, ut eum tanquam
incorrigibilem oporteret expellere. Ita Sanchez l. 6.
in Decal. c. 4. n. 18.

Supererogatorius proficiendi, et placendi
Deo conatus.

- 1° Est fervens, et continuum proficiendi desiderium.
Beati qui esuriant et sitiunt iustitiam. Nusum dicere,
quod sicut ex Sacramento Eucharistia tantus percipi-
tur fructus, quantum desiderij igniti a communicato
adfertur, ut docuit D. M. Sanchezus Altar. senensem.
Dial. c. 110. Ita Religiosum in via Dei ad perfectionem
tantos facturum passus, quantum de desiderio pro-
ficiendi habuerit.
- 2° Est quotidie ex desiderio proficiendi secundum iustitias,
an quis profecerit, an vero defecerit, con-
ferendo presentem diem cum hesterno, et cum
procedo, profectum; ad quod deservit diligens Ex-
amen particulare.

- 3.º Est votum semper proficiendi in via Dei, seu ten-
dendi ad perfectiorem. Circa huiusmodi votum Doctri-
na gratia innuo: Siquidem Christiana perfectio consistit
in amore Dei super omnia, atq; ita tendere ad perfe-
ctiorem, est tendere ad talem amorem; et quia talis
amor Dei opponitur omni peccato, et habitibus vitiosis
passionibusq; immortificatis, et desiderijs inordinatis;
Ideo is qui vovit semper tendere ad perfectionem,
obligatur nova obligatione sub mortali, quod quis pec-
catum mortale devitare: obligatur quoq; de novo
sub veniali vitare peccata venialia, passiones mortifi-
care, et habitus vitiosos extirpare, et desideria inor-
dinata refronare. Obligatur insuper exercere a-
ctus virtutum iuxta statum vite propriam, præ-
sertim actus amoris Dei supra omnia frequenter elicere.
- 4.º Est præter votum semper proficiendi peculiare
votum curandi, et sectandi semper id, quod perfe-
ctius videbitur. Tali voto doctrinam perit se S.
Theresia, ut perhibetur in eius vita.

Ut Dei Matri, et Filio eius patienti
compati practicę possis.

- 1.º Potes compati, si quolibet die aliquem actum
erga Christum patientem, Matremq; compati-
entem elieveris.

2. Si quotidie aliquam mortificationem in quocunq;
Corporis sensu feceris in honore et imitationem
Spiritus patientis, Matrisq; compatientis.
3. Si Imaginem Christi Crucifixi, eiusq; Matris sub
Cruce stantis quotidie cum affectu intuitu fueris.
Cogita, et fac talia, quae tibi Spiritus Sanctus
suggeret.

Praxis exercendi actus Fidei.

1. Obfirmare animum in fide vera, ita ut Diabolo de
speret de tentando Religioso in materna Fide; ob
firmatur autem per protestationem absolutam
vivendi et moriendi in fide hac, quodhiescunq; datur
ocasio recitandi aliquod Symbolum fidei, sive A
postolicum, sive Concilij Nizani, vel S. Mosanasi.
2. Desiderare, et emendicare a Deo gratiam quam
plurima patiendi pro fide eius: haec est felicitas
felicitarum ponere vitam pro Dno IESU, qui pro
nobis posuit suam. Occasiones huius desiderij haec
esse possunt. 1. Quaecunq; fidei Symbolum recitatur.
2. In sacrificio Missae quaecunq; osculum im
primatur Altari, et inclinatur caput; tunc enim
ore, vel mente sola dici potest: En Domine, Cervicem

pro fide tua! En sanguinem! En vitam pro honore et
amore tuo! 3. Ad mensam, vel in Ecclesia, dum
Ad missa legitur Martyrologium, tunc enim potest
Desiderari fides talis, qualem habuerunt Sancti
Martyres; potest quoque desiderari, et peti à Deo
Martyrium per intercessionem horum S. Mar-
tyrum, dicendo, e.g. o si habere fidem talem! o
si morerer pro fide! o Sancti Martyres impetra-
te id mihi.

3. Desiderare et emendicare à Deo veram eius noti-
tiam, et fidem per bonum orbem, tale fuit desiderium
S. Ignatii: O Dne si te homines nossent, illud quod
Franc. Xavier; Memento clementissime rerum omnium
conditor Deus animarum infidelium, hereticorum et pecca-
torum, quas ad imaginem et similitudinem tuam fecisti: Et
a Dno in opprobrium tui his ipsis quotidie impletur
infernus.

4. Sacrificia, quae ex praescripto Religionis singulis men-
sibus pro conversione infidelium, et hereticorum redem-
tione persolvuntur, exacte peragere. Post haec
Desideria conversionis earum gentium, et Martyrij
eliciantur.

5. Offerre se Superioribus, et ab ipsis ex petere Missio-
nes laboriosas. O quam pulchrum fuit Cedes Missio-
nariorum Evangelizantium pace.

Exercitium Prosentis Divinae

Hac solum ratione fit, ut quis nunquam labatur,
si Deum sibi ipsi semper ad se existimet. Clemens
Alexand. l. 3. de Pedag. c. 12.

1. Occasionibus habenda in memoria presentis di-
vinae, quae in vita religiosa quotidie occurrunt,
bene uti. Ut sunt Meditatio, Examina Conscien-
tia, Sacrum, Divini Canonum, Exortatio, Colla-
quia Spiritualia, Salutatio Angelica, et aliae
functiones religiose, in quibus memores esse possu-
mus et debemus presentis Dei. Utere ergo reli-
giose his occasionibus, ut debes, et eris neque Deo,
Et Usque erit memor tui, et firmabit super te
oculos suos.

2. Orationibus iaculatoriis ad Deum frequenter
uti, quas modum in modum commendant S.
Patres. S. Augustinus ad Probam ait: Dicuntur Fra-
tres in Aegyptis crebras quidem habere orationes,
sed eas brevissimas, et raptim iaculatas, dum
sportulas texebant, dum manibus laborabant,

3. Nicas temporis, et minuta, quae inter finem
et initium diversarum occupationum, atque in

ipsis occupationibus identidem intercurrunt, non si-
nere frustra abire, sed in ijs memoriam presentis
Dei non per aliquas imaginationes caput fatigan-
tes et ledentes, sed per actus fidei, Spei, amoris, alia-
rumque virtutum ad Deum directos occupare, adhi-
bito circa hoc examine particulari.

Excitatio desiderij videndi DEUM.

1. Signum est non post remum reprobationis, nunquam
desiderare videre DEUM in Celo, in quod cadit illud
Psalm. 137. Pro nihilo habuerunt terra desideria-
bile. Et certe quis viator non appetit terminum
suum? Quis exul non desiderat Patriam suam, nisi
eo ipso desierit ee patriota.
2. Desideria rerum terrenarum extinguntur per
desiderium videndi DEUM, magis quam per appe-
titum calidorum destruitur appetitus frigidorum.
3. Nemo potest ee verus deliquis, qui non aliqua-
modo saltem toto corde efficaciter appetit caelestia
sive videre Deum; cum deliquis debeat ee contemptor
rerum terrenarum, et desertor, si affectu adheret
illis non censetur verus deliquis, hoc ipso aude cen-
satur setur adherere rebus terrenis.
4. Servus Dei eo est vicinior Celo, quo ardentius

et vehementius appetit caelestia, seu videre DEUM, 12
quia in fine motus est velocior, si anhelabat Moyses, Exod.
33. Ostende mihi faciem tuam. Ostende mihi glori-
am tuam. Et David: Quenam desiderat cernus ad
fontes aquarum.
54. Defectum desiderij videndi: DEUM videndi. S. Trini-
tate' obstaculo nonnullis fuisse post mortem re-
stitim admittentur ad visionem Dei; Exemplum
brevitatis causa omittit.

Gravitas, et detestatio peccati de,
sumitur ex Passione Christi.

1. Agnosce gravitatem peccati, et dice ostimare
culpam, pro qua DEUS moritur!
2. Dice, quo odio et horrore illud persequi debeas, et
odio Patris aeterni illud usq; ad mortem Filij per-
sequentis.
3. Quo zelo ulcisci peccata tua debeas, et satisfac-
tione Salvatoris.
4. Quantum timere debeas illud malum, quod Christo
morte sua gravius indicavit.
5. Quanta Confusionem, pondore, et contemptu tui con-
cipere, et intuitu Dei e Cruce pendens, et usq;

ad mortem sese deprimentis.

6. Qua facilitate et lenitate Fratribus tuis indulgere, parere superioribus, subesse omnibus debeas, exemplo Christi, qui tanquam agnus ad victimam ductus est.

7. Denique, quo amore ardere par sit erga Regem, proletem, quo desiderio peccatum, hostem illius ex doctura rerum natura terminandi, cuius periferum virus in te ipso est, pertus est.

Exercitia pia ad omnes Actiones, etiam ex se indifferentes.

*cum medi-
tatione passio-
nis Christi.*

Quando mane excitaris.

Mane excitatus, cogita, te à Deo vocari ad laudem eius, et propterea sine mora ei obediens, surge, somnolentiam excutiendo. Et in memoriam revoca, quod Pharisæi, Scribæ, et Seniores Iudeorum summo mane convenientes consilium inierint, ut Jesum, Innocentiam ipsam morti traderent; tu vero servus eius, iure merito ad laudandum Redemptorem tuum accingere debeas, et velis.

Exsolvendo (singulis nocturnis, die):
Solve me Domine à vinculis peccatorum, quæ me

captivaverunt, ut in libertate Spiritus Filiorum
Dei debitam tibi exhibeam servitutem.

13

Dum exuis Scapulare nocturnum.

Illud oscula, Des gratias agens pro vocatione ad statum
religiosum. Quando te induis.

Da Induc me Domine novum hominem, qui secundum Deum
creatus est in Sanctitate, et Iustitia Veritatis. Et
cogita, quomodo milites Christum post pernicem illusione,
consecrationemq; e spinis, iterum suis Vestib; induerint, ad
portandam crucem durissimam in montem Calvaria.

Quando tibialia, et Calceos induis.

Dirige Dne gressus meos secundum mandata tua. Dirige me in
viam rectam, et si via iniquitatis in me est, et deduc
me in via aeterna. Et cogita, quam frequentes, et la-
boriosos pro nobis gressus in hoc mundo Christus fecerit,
quibus salutem nostram quaesivit.

Cum Cingulo te praecingis.

Præcinge me Dne Cingulo servitatis, et extingue in Lum-
bis meis fumorem libidinis, ut maneat in me Virtus con-
tinentiae, et castitatis.

Ad manuum Lavationem.

Da Dne virtutem manibus meis, ad abstergendam omne
maculam, ut sine pollutione mentis et corporis tibi va-
leam servire. Et cogita, quomodo Pilatus manus

lavando Christi quidem innocentia contestatus sit, in
qua tu sententia ad mortem damnarit, et Sarrabam mor-
te dignum liberum dimiserit.

Ad aspersionem aqua lustralis.

Per aspersionem sanguinis tui Dñe Jesu (Chrē), et per
virtutem Passionis tuę, lava me ab omni macula, et
munda me ab omni peccato; In nomine Patris & etc

Ante, vel ad Horas Canonicas.

Dñe Jesu in unione illius Intentionis, et amoris, quo
tu laudes in terra Deo Patri persolvisti, has tibi
Horas vel laudes persolve et offero.

Ad Reflexionem coram S. Venerabili.

Dic: Adoramus te Chrē, et benedicimus tibi, quia
per Crucem tuam redemisti mundum.

Ad Luminis accensionem

Accendat Deus in nobis ignem sui amoris, et flammam
aeternae Caritatis.

Ad Luminis extinctionem

A tenebris aeternis custodiat nos Dominus Omnipotens.
Ut cogita, ut Sol et Luna pendente in cruce tñs lumen
Orbi subtraherint, quasi ad tantum Nefas lucere
volent.

ante Oratorem, vel Psalmodiam.

O Bone Jesu laudo te, et quod mihi in tua laude desiat

digneris supplere pro me.

Si quiescat es; actus divini amoris.

Donec Jesu amo te; et quod mihi in tuo amore desiit,
digneris supplere pro me, Deoq; Patri amorem cordis tui
offerre pro me.

Ad finitum Hora.

O Deus concede mihi horam et vivendi, et moriendi.
Maria Mater gratia. Vel pro felici morte: Jesus Na
zare et beatus Judaeorum. O cogita, ut ^{Christi} dilecta anima
sua dederit in manus peccatorum, adveniente hora et pote
state tenebrarum.

In labore

Cogita de Christo scriptum: In laboribus à juventute,
orando, docendo, curando, adversus ^{arios} sustinendo, et facien
do quae Patri suo placita erant semper.

Ad iter arceptum.

Dirige Dne Deus meus in conspectu tuo viam meam,
Et si via iniquitatis in me est, et deduc me in via et
terna. Cogita et, quam indignissime Christus per di
versas vias ab uno Indice ad alterum, et demum ad
Calvaria montem ductus fuerit.

Ad calcificationem fornacis; diu:

Accendat Deus in nobis ignem sui amoris, et flammam
eternae caritatis. Cogita, quam ignes amore erga ^{Christum}
nos flagrant, tam acerba pro nobis sustinendo.

Quando portandaigna.

Cogita quem cruciatum sustinuerit Christus in portando
dulce ligno Crucis, clavis in illud suffigendus, iam alias
a precedentibus flagellis, spinea corona, colapbis, ala
pis, Velliationibus, turpionibus, tractionibus, debilito nimis
quantum Capite, et toto corpore; compatere Christo, et in
horum memoria liberum subire laborem.

Quando tegis Caput.

Cogita Christi Capite impositam Corona spinicam
Arundine Caput cortusum, et Spinas impressas, et igno
minime illudum.

Ad sumptum Panem

Oscula illum, agens Deo gratias et vide infra.

Quando porrigitur Cibus.

Facta aliquanti Reverentia, cum gratiarum actione sus
cipe, cogitans, quam multi meliores te vix nudum pa
nem habeant, tu vero ad abundantiam. Cogita
et Institutionem S. Sacramenti Aeterni in ultima
Cena.

Quando bibis.

Cogita Acceti et Felis, quibus Christus potatus fuit:
et saltem pro mortificanda carne et appetitu, pariter
bibe, aut aquam vivum misce.

Ad usum Cochlearis.

Cogita: Et accepta Spongia, impleverunt aceto, et poru
gebant ei.

Ad pulfum Undecimae

Reminiscere, ne Crux in Cruce, summo in dolore pendens
emiserit Spiritum. Et conveniente recitabis oratione.

Ad Salutationis Angelis pulfum.

Hanc orabis p. Christi Nativitatem in memoria re-
diges. Eundo p. Comiterium, vel pensidulim

Dices: Ave te omnes Christi fideles anima, det vobis re-
quiem ille, qui est vera regnes, Jesus Christus Filius
Deli vivi, qui natus de immaculata Virgine pro nostra,
omnium salute, et redemit pro pretioso sanguine,
benedicat vos, et a penis liberet, faciatq. resurgere
in die iudicij, et cum Angelis suis associari. Amen.

Quando te laedis cultro. Dii:

Domine hic ure, hic leca, modo in sternu parcas.
Cogita Crim claribz crudeliter affixu Cruci, mor-
tuum, et lancea cor eig transfixum.

Quando timor repentinus irruit.

Est nobis Dne turris fortitudinis a facie inimici.

Quando caro putrida stimulat.

Confige Dne timore tuo carnes meas, a iudicij enim
tuis timui. Or mundum crea in me DEUS, et
spiritum rectum innova in me DEUS.

Si Sexus muliebris in conspectu venit.

Tunc auerte oculos tuos, ne videant vanitatem.

in portans
iam alia
dignis, ala
lectulo nimis
Cris, ubi
Spirituam p
s, et ipso
infra
cubine pas
necum p
Cogita
in ultima
status fuit
etiam, parit
ecto, et povi

Cogita Iob factus est oculis suis, ac cogitavit quidem
de Virgine. Et fallax est gratia, et vana est
pulchritudo, mulier timent Dominum ipsa laudabitur.

Si videris hominem aut tibi
ocurrerit.

Cogita, illum te meliorem esse.

Si pulch^{er} fuerit homo, quoniam loquendus.

Cogita terram esse, et in terram reversurum, Vas
stercorem, et nidum vermium esse, spiritum esse,
qui vivificat, carnem non prodesse quicquam.

Alterum Carnem et sanguinem, non fore, ut possit
deant Regnum Dei.

Si aliquid turpe vides

Cogita abominabilem conditatem peccati, et peccatoris,
cuius tollendi gratiam Christum tanta pati oportuit.

In gravi aliqua persecutione.

Judica Domine nocentes me, expugna impugnantes me, appre-
hende arma, et scutum, et egurge in adiutorem mihi.

Quando exiit te

Exue me Domine veterem hominem cum artibus suis, et in-
duc novum, qui secundum Deum creatus est in Sancti-
tate et iustitia Veritatis: Cogita Christum vestibis exultan-
tem ad durissimam flagellationem, tum ad crudelissi-
mam crucifixionem.

16
Quando cubitum concedis
formata cruce super lectum; dic: In nomine Domini
nostri Iesu Christi crucifixi, qui me redemit, eo cubitum,
ille me benedicat, regat, et custodiat Sac nocte,
et ad vitam perducatur aeternam. Et fidelium anime
requiescant in pace. Amen.

Dum iam decumbis, dic —
Illumina Dñe oculos meos, ne unquam obdormiam
in morte, ne quando dicat inimicus meus, prevalui ad
versus eum. Iesus Nazareus: forma cruce in
fronte, vel digito signa literas I.N.R.I. / Rex Iudeo-
rum, preserves me à subitanea mala morte.
Deinde cogita Christum in sepulchro positum. Vel, ut
is in duro lecto cuius formam mortis exceperit, et ro-
ga eum, ut felice tibi morte pro eius passionem et mor-
tem tibi concedere dignetur.
Dei obiter ruminare, quae tua crastini diei fu-
tura erit meditatio: et pro cogitationibus mentem
operere.

Usus precum, quas Tacula-
torias vocant.

Dñe Iesus, qui passus et mortuus es pro me, miserere
mei: dic iter: / et ne permittas animam meam ire

in tenebras eplerivnes, ne permittas me sepa-
rari a te, ne permittas medita, vita, passioni,
et mortis tuo in me perire dulcissime Jesu.

Si vana gloria inflat.

Non nobis Dñe, non nobis, sed nomini tuo da gloria.

Si aedia impugnet, et cedat.

Adduc me Dñe in semitam mandatorum tuorum,
quia ipsam volui.

Invidia cur meam Deus in testimonia tua, in via
tua vivifica me.

Sormitavit anima mea pro tadio, confirma
me in verbis tuis.

Si labor aggravet.

Vide humilitate meam, et laborem meum, et di-
mitte omnia peccata mea.

Adeus Virtutis.

Adeus Contritionis

Dulcis Jesu, infinite bonus, ades de peccatis meis
a die, quo primum peccare potui usq; in hanc ho-
ram contra te commissis ex toto corde pure pro-
pter te offensum, cum firmo proposito non te

offendendi de cetero: et quod mihi de vero dolore
deficit, digneris supplere pro me. Deoq; Patri
omnem dolorem, quem super meis, totiusq; mun-
di peccatis habuisti, offerre. Amen. 17

Christus.
Domine Iesu Christe, verus Deus et homo, Creator,
et redemptor meus, paritet me ex toto corde, quod
offenderim te Dominum meum, et Deum meum quem
amo super omnia: et propono firmiter amplius non
peccare, omnemq; peccandi occasionem evitare,
confiteri, et implere penitentiam, qua mihi ius-
titia iniuncta. Et in satisfactionem peccatorum
meorum offero tibi passionem tuam, merita bea-
tae Mariae semper virginis, et omnium Sanctorum
tuorum. Largire mihi gratiam, qua vitali sacre-
ritiam, tibi perfecte usq; in finem servare
valeam. Amen. Brevior.

O Deus meus ex animo doleo de omnibus pec-
catis meis, idq; maxime, quia divinae tuae dis-
plicent Maiestati. Et si quid alicui debeo, resti-
tueam; amore etiam tui remitto iniuriam omnem a

quocumq' mihi irrogatam.

Alius.

O Iesu doleo ex amore tui, quod offende-
rim, peccavi, propitiy esto mihi DEUS maxime
peccatori aucte Et in hora mortis mee, amen.

Nota: Contritio perfecta disponens ad iustifi-
cationem, praesupponit, vel includit actum dile-
ctionis Dei super omnia.

Actus virtutis Penitentiae est contra peccatum
ex amore Dei: unde primus actus, id est, Penitentiae
est ratio et causa secundi. S. Thom.

Ad rationem vere Penitentiae requiritur, ut
difficileat peccatum, quia est contra Deum super
omnia dilectam. S. Thom.

Confessio sacramentalis est medicinalis ex institutione
divina per se necessaria ad obtinendam reconcilia-
tionem cum Deo, si in gravi peccato sis, qual' contri-
tus est intendat, etiam intendet Confessionem
sacramentalem.

Actus amoris Dei.

Deus meus, et omnia, quid volo amplius,
aut quid felicitatis desiderare possum? Deus meus
est omnia, amo te plus quam me, et plus quam

quidquam aliud: utinam te semper amarem, et de
inceps amarem! *Alius.*

Utinam o' Deus meus possem amore tui aliquid
hoc momento prestare, quod tibi valde placeat. En
me totum offero, et sane, omnesq' alias actiones, quas
possum pure ad hoc dirigo, ut tibi in eis complaceam.

Item alius

O mi' DEUS, utinam omnes homines summe
te amarent, et nemo offenderet! O si ego id
efficere possem, quam libens vires omnes,
et ipsum ed sanguinem inisterem.

et alius.

Quis o' IESU separabit me à Charitate tua?
Voluptas? an tribulatio? absit, mi' DEUS, nulla
volo voluptatem, aut quicquam aliud contra te;
nec eadem gratia tua erit afflictio, qua me avel
lat à te.

et alius

O Fons amoris perpetui bone IESU, quid di
cam de te? et quomodo poteris tui oblivisci, qui
fecisti supra omnes misericordias ad servum tuum.

et alius

O mi' optime IESU, o' amabilis sponse, anima mea,

quando te amabo super omnia? quando tibi in
omnibus placebo? O dilecte mi si possem
te amare amore infinito, et honores infini-
tos deferre? Alius

O mi Deus nihil desidero, nisi te, nihil
quero nisi te, nihil ambio nisi te solum! o te
igitur solum, et super omnia amen!

Alius
O chara mea vita! quando moriar rebus omni-
bus terrenis? quando tibi uniar perfecte?
quando ero tecum totus unicus et absorptus, meq;
totaliter oblitus? Alius.

Proxi mi Deus, quid amo, quando te sumo?
et quid desidero, quando aliud prater te desi-
dero? ubi mihi Iesu mi bene potest esse sine
te, aut quando male potest esse prae sen-
te te. Alius.

O mi Deus, quando beabor felicitate
te fruentionam? Fac, o fac Domine, ut
totam animam, totisq; viribus te amem.

Actus castitatis.

O DEUS cordis mei, quem ubiq' presentem agnosco, es veneror, ~~firmissime~~ propius, nolle me unquam consentire non modo turpi facinori committendo, sed ne cogitando quidem, quantumvis Adversarij me tentent: detestor, et execror omnes istas feditates ac spurcicias: malo enim me dehiscat terra, quod ut turpi delectationi vel ad momentum consentiam. Donec Jesu tu voluntatem meam confirma, quod per sanguine tui supplicis precor.

Actus resignationis in voluntatem divina in adversitate.

Ecce ego Dne DEUS me in aequissimo iudicio tuo offero, et gratissima voluntati tuae integre me resigno, paratus hunc, et alium quemvis cruciatum p, quamdiu tibi placuerit sustinere: utere me sicut vis in tempore et aternitate:

Actus Confugij ad Deum, tempore tentationis

Mi DEUS insurrexerunt contra me maligni, tua me gratia corrobora. Mi Deg ligato meum con

ferum, nolo enim libertatem, nisi ad te hono-
randum tibi, feruendum. Recedite à me maligni,
nolo vos audire. Dñe rim pator, responde pro me.

Actus Humilitatis.

Domine, quantum in me est, infimū quero locum,
infimū sociale, infimū officium, infimū pretij ve-
stem, et mensam, nec sale quidem quo meā mibi ofa
coaditur, dignus sum. affectatam gravitatem, mag-
nificos incessus, primos accubitus, salutationes
honorificas, inanes pompas, ambituosas premo-
nias, ampullantia verba, laciniosa, splendidaque ve-
dimenta et odi, et arces.

Alius

Non nobis Dñe, non nobis, sed homini tuo da gloriam,
vanum et fatuum est, tribuere mihi, quod tibi proprium est.
Domine, ad te bona omnia sunt referenda; omnes hu-
mane vite successus à te sunt; quidquid in orbe no-
men boni fortitur, à te velut à fonte uberrimo pro-
manat. Ego quid sum? pulvis, umbra, nihil.

Alius

Quid ab ijs intumesco, quae alijs de me foris praedicant.
Stulte intus te aspice; talis et talises, vitijs sales,
nec id negare potes; corvus es, et plumas igni pro te
feras; Plane Dñe me sine palato inspecto non invenio
cur cristas erigam. Nihilum sum, imò quod perierit

Actus Patientia.

Domine Sancte Pater, eterne DEUS sis nunc, et in a-
 terram benedictus pro tribulatione, quam mihi im-
 misisti. libenter patiar amore tui, quicquid super
 me venire volueris: solum ne custodi o DEUS ab omni
 peccato, et non timebo mala. Tu ure, sic peccata, ut
 in eternum parcas, nec ne deleas de libro vite. Fiat
 voluntas tua Deus meus, misericordia mea.

Actus.

Alta et tristia, suavia et aspera, non aliunde,
 quam de paternis tuis manibus o DEUS profe-
 cta suscipis, mihiq; divinitus esse immissa cer-
 tissime credo, quoniam ad filiorum tuorum
 exercitationem, ac profectum dirigis omnia.
 Doceat igitur me, obsecro Spiritus tuus, quo con-
 fortante, sciam arman meam in patientia
 possidere usq; ad mortem.

Actus.
 Domine Iesu tu absolute Patientia speculus et
 exemplar es patientibus omnibus, lagere mihi
 gratiam ut ad imitationem tui aduersitate sane
 equo animo tolerem. Paratus cor meus DEUS, paratus
 cor meum, quomodo et quomodo tibi placuerit, me

virga tua paterna subiici, meamq' patientiam in cruce
ce probari. Etiam si me occideris, tamen in te fontem
illa sperare non desinam. In manibus tuis sortes meae.

Actus Spei.

In te Dñe speravi, non confundar in aeternum.
Spes mea tu es à Iuventute ^{mea} tua. Unde totum me
sanctissima Voluntati tua commido, et submitto,
dilectos filios tuos corrigis, et corrigiendos pur-
gas, exerces, probas, et electos coronas. Quasi
occideris me, in te sperabo. Salvum me fac Dñs
meus.

Actiones Mortificationis.

Indormire asperi, aut lectus solito durior sternere.

Aliquid somno decerpit vigilijs addere.

Calicina vestem, aut singulum gestare.

Funiculis dorso incusis Christi flagra non nihil gustare.

Certos dies ieiunio colere.

Ab uno alterove ferculo tibi abstinere.

Vinum aqua miscere, et parcius bibere.

Sacra Tempora revigilare.

Peregrinationes ad loca instituta. Haec est similis
opera mortificationis equei oras sunt.

Garrulus es. frena lingua. Gulosus es. coarce gula. Tibi
natus es. inferiores seipsum cohibe. Fastuosus es. amputa super
cilium. Ambitiosus es. ad vilia te demitte. Avarus es. pecunia ut
sostis invada. Desideriosus es. ad labores et industria te urge.

Act. 9.

Dñe Iesu haec ego guttula in mare acerbissima passionis
tuae defenso. Placeat tibi pro te, quod ego tui amore tui facio.